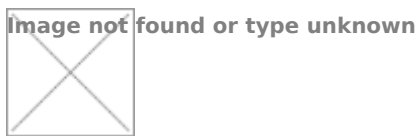


Денсаулықты сақлау министриниң халқымызға рәсми баянаты

Хәммемизге белгили, 2019-жылдың декабрь айы орталарында Қытайда жабайы хайуан хәм теңиз хайуанлары сатыушыларының бир топарында өткир дем алыу жоллары кеселликтери, гриппке уқсас белгилери менен кеселлер анықланып, рауажланыу нәтийжесинде бир неше мәмлекетлерге тарқалып кеткен еди.



“COVID-19” атлы усы кеселликтің алдын алыу ушын Қытайда жүдә көп орынлы емлеуханалар қурылған еди, көплеген дүнья мәмлекеттери карантин жәриялады, яғный шегараларды жабыу, ғалаба илажларды бийкар етиу, оқыу орынларын уақтында жабыу хәм басқа көплеген ис-илажларды өткерген еди.

Карантинге әмел етиу, яғный кеселликтің тарқалыуына жол бермеу ушын берилген барлық усынысларға әмел етилиуи нәтийжесинде 10-март күнине келип Қытайда коронавирусқа шалынған 13 мыңнан зыят адамларды емлеген 16 емлеухана кеселлер тәуір болып кеткенлиги ушын жабылды, вирус пенен кеселлениу дерлик жақсы тәрепке өзгермекте.

Тилекке қарсы, Уатанымызда да усы кеселлик анықланды. Кеселлик анықланған хаял хәм оның менен байланыста болғанлардың хәммеси анықланып, айрықша бөлек арнаулы орында, басқаларға кеселлик жуқпайтуғын орында емленбекте, бирақ абайлы болыу хеш кимге зыян етпейди.

Белгили болғанындай, хәзир дүнья бойлап коронавирус инфекциясының (COVID-19) тарқалыуы халқымызды да қәуетерге салмақта. Усы мүнәсибет пенен, Қарақалпақстан Республикасы Денсаулықты сақлау министрлиги хәм Қарақалпақстан Республикасы Санитария-эпидемиологиялық тәртипти сақлау агентлигине бул бойынша исленип атырған карантин хәм профилактика илажлары бойынша қосымша уазыйпалар да белгиленди.

Мәмлекетимизге коронавирус инфекциясы (COVID-19) ңың кирип келиўи ҳәм алдын алыў бойынша Дүнья жүзилик денсаўлықты сақлаў шөлкеми усыныслары тийкарында қатаң илажлар көрилмекте.

Қарақалпақстан Республикасы Денсаўлықты сақлаў министрлиги бир қатар министрлик ҳәм шөлкемлер менен биргеликте бул бойынша тийисли усыныслар ислеп шығылып, бирге искерлик көрсетпекте. Емлеў-профилактика орынларында жоқары компетенцияға ийе, яғный оқытылған қәнигелеримиз бар. Және, ҳәр бир емлеўханада дезинфекция, индивидуал қорғаныў қураллары ҳәм дәри-дәрмақлар қоры жаратылған ҳәм пуқта таярлықлар көрилген.

Коронавирус инфекциясы тарқалыўының алдын алыў мақсетинде Өзбекстан Республикасы Бас министри Абдулла Арипов басшылығында жыйналыс болып өтти. Онда бир қатар қатаң ис-илажлар белгиленди.

Соның ишинде, мәмлекетимиздеги барлық мектепке шекемги билимлендириў шөлкемлери, улыўма билим бериў мектеплери ҳәм жоқары оқыў орынларына усы жыл 16-март күнинен баслап дем алыс бериледи. Наўрыз улыўмахалықлық сейиллери де бийкар етиледи. Ғалабалық мәресимлер, соның ишинде, көкпарылақ ойынлары, гүрес ҳәм басқа адамлар көп топланатуғын илажлар ўақтында тоқтатылады.

Буннан тысқары, Өзбекстанның сырт мәмлекетлер менен авиа ҳәм автомобиль қатнаўы тоқтатылады. Елимиз пуқараларының шет мәмлекетлерге шығыўы, шет мәмлекетлердиң пуқараларының мәмлекетимизге кириўи қадаған етиледи.

Хүкимет карантин ўақтында баҳа-нырқларды тийкарысыз көтериў жағдайларына қарсы кескин шаралар көрмекте. Буған прокуратура қасындағы департамент ҳәм Мәмлекетлик салық комитети жуўапкер етип бекитилген. Азық-аўқат ҳәм басқа қорлар жетерли дәрежеде толықтырылған.

Сондай-ақ, карантин ўақтында жалған ҳәм тексерилмеген, адамларда ҳаўлықпа оятатуғын хабарлар тарқатқан шахсларға қарата әмелдеги нызамшылық шеңберинде жынайый жуўапкершиликке дейинги болған шаралар көриледи.

Еслетип өтемиз, усы жылдың 15-март күни Республика Вирусология институты лабораториясында Францияда болып қайтқан бир Өзбекстан пуқарасында COVID-19 коронавирус инфекциясы анықланған еди. Хәзир де эпидемиологиялық сорастырыў ҳәм кеселликти тарқалып кетпеўи ушын барлық профилактикалық ис-

илажлар толық әмелге асырылмақта. Қадағалау күшейтилмекте. Соның менен бирге, наўқас пенен бирге байланыста болған барлық шаңарақ ағзалары да республика Вирусология илимий тексеріу институты клиникасында жатқарылды. Қәнигелеримиз тәрепинен оларға медициналық қадағалау орнатылып, қәнигелескен лабораториялық анализден өткерилди. Анализ нәтийжелери наўқастың өмирлик жолдасы, улы, қызы хәм ақлығында коронавирус инфекциясы бар екенлигин көрсетти.

Сондай-ақ, Истанбул – Ташкент жөнелисиндеги 274-рейс пенен келген Өзбекстан пуқарасында да инфекция анықланды.

Коронавирус инфекциясы кирип келиуи хәм тарқалыуының алдын алыу бойынша усыныслар:

- қолларыңызды сабын менен жақсылап тез-тезден жууың;
- жүз хәм көзиңизди қол менен ысқыламаң;
- имканы барынша адам көп жыйналатуғын жәмийетлик орынларға барыудан тыйылың;
- хайуанларға қол тийгизиуден сақланың;
- көпшилик пайдаланатуғын предметлерди усағаныңызда қолыңызды антисептик құраллар арқалы дезинфекция етиң;
- жөтелгенде, мурын аққанда хәм түшкиргенде ауыз бенен мурынды бүгилген шығанақ, жең яки салфетка менен жабың. Соң пайдаланылған салфетканы тасланды қутысына таслаң хәм қолыңызды жууың;
- аязлау хәм грипп белгилери бар адамлар менен байланыста болыудан тыйылың;
- кеселликтиң дәслепки белгилери байқалғанда, үйде қалың хәм дәрхал шыпакерге мүрәжат етиң.
- бөлмелериңизди турақлы самаллатып турың.

Усы орында Қарақалпақстан Республикасы Денсаулықты сақлау министрлиги халықты хайлықпаға түспеген халда, жоқарыда келтирилген усынысларға толық әмел етип, өзиңиз хәм жақынларыңыздың денсаулығына итибарлы болыуға шақырып қалады.

Қарақалпақстан Республикасы Денсаулықты сақлау министрі

Д.Ходжиев

Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесінің Мәлімлеме хызметі